

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Міжнародна економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (С1.01 Економіка) Національного університету біоресурсів і природокористування України

Сучасний розвиток міжнародної економіки відбувається під впливом глибоких структурних змін, трансформації глобальних ланцюгів створення вартості, посилення торговельних і геополітичних ризиків, цифровізації економічних процесів та зміни підходів до забезпечення продовольчої безпеки. За таких умов підготовка магістрів з економіки потребує не лише ґрунтовних теоретичних знань, а й здатності досліджувати складні міжнародні економічні процеси, працювати з аналітичною інформацією, оцінювати наслідки економічної політики та обґрунтовувати стратегічні рішення.

ОПП «Міжнародна економіка», представлена Національним університетом біоресурсів і природокористування України, відповідає зазначеним завданням. Її мета, структура та програмні результати навчання орієнтовані на підготовку фахівців, здатних системно аналізувати процеси розвитку світової економіки та міжнародних ринків, застосовувати сучасний науковий і аналітичний інструментарій та приймати обґрунтовані рішення в умовах мінливого міжнародного середовища.

Суттєвою перевагою програми вважаю чітко визначену предметну спеціалізацію, пов'язану з дослідженням світових агропродовольчих ринків у контексті міжнародних економічних процесів. Для України, яка залишається вагомим учасником світової торгівлі агропродовольчою продукцією та водночас проходить складний процес інтеграції до європейського економічного простору, підготовка фахівців, здатних оцінювати міжнародне ринкове середовище, торговельну й регуляторну політику та їх вплив на конкурентоспроможність суб'єктів господарювання, має особливе практичне значення.

Позитивно оцінюю доповнення передбаченого стандартом переліку фахових компетентностей спеціальною компетентністю СК12 та відповідним програмним результатом навчання ПРН16. Їх введення не має формального характеру, а змістовно підсилює профіль програми та конкретизує її відмінність. Здобувачі мають набути здатності аналізувати закономірності функціонування світових агропродовольчих ринків, оцінювати вплив міжнародної економічної інтеграції, торговельної та регуляторної політики, визначати чинники міжнародної конкурентоспроможності та обґрунтовувати стратегічні рішення з урахуванням геополітичних, соціально-економічних і технологічних викликів.

Такий підхід є важливим і з позиції науково-дослідної діяльності. Формування зазначених компетентностей створює підґрунтя для залучення здобувачів до прикладних економічних досліджень, опрацювання статистичної та аналітичної інформації, виявлення тенденцій розвитку міжнародних ринків, оцінювання наслідків економічної та торговельної політики. Це наближає зміст магістерської підготовки до реальних завдань, які сьогодні вирішують науково-

дослідні установи, органи державної влади, аналітичні центри та суб'єкти господарювання.

Важливо, що програма не обмежує професійну підготовку аграрною проблематикою. Дослідження агропродовольчих ринків інтегровано у ширший контекст міжнародної економіки, глобальної конкуренції, економічної інтеграції, сталого розвитку та сучасних технологічних трансформацій. Завдяки цьому сформована спеціалізація поглиблює, а не звужує професійні можливості майбутнього магістра.

Позитивної оцінки заслуговує також орієнтація програми на поєднання дослідницької та практичної підготовки. Передбачені компетентності та результати навчання формують здатність переходити від збору й аналізу економічної інформації до формування висновків, прогнозування розвитку економічних процесів та обґрунтування управлінських і стратегічних рішень. Саме така послідовність є важливою для підготовки фахівця магістерського рівня.

Вважаю доцільним у процесі подальшої реалізації освітньо-професійної програми розширювати залучення здобувачів до прикладних досліджень актуальних проблем розвитку міжнародних та агропродовольчих ринків, зокрема через співпрацю із профільними науково-дослідними установами. Це сприятиме поглибленню дослідницької складової магістерської підготовки та практичній реалізації закладених у програмі компетентностей і результатів навчання.

Загалом освітньо-професійна програма «Міжнародна економіка» має чітко визначену професійну спрямованість, належне науково-аналітичне наповнення та власну предметну особливість. Її реалізація сприятиме підготовці фахівців, здатних професійно аналізувати міжнародні економічні процеси, досліджувати світові ринки та обґрунтовувати рішення, необхідні для підвищення конкурентоспроможності української економіки в умовах глобальних трансформацій.

Освітньо-професійна програма «Міжнародна економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (С1.01 Економіка) заслуговує позитивної оцінки та може бути рекомендована до реалізації в освітньому процесі Національного університету біоресурсів і природокористування України.

**Заступник директора
ННЦ «Інститут аграрної економіки»
доктор економічних наук, професор,
академік НААН України**

Микола ПУГАЧОВ